

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Силабус навчальної дисципліни
“Антропологія»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов. м. Одеса, вул. Ольгіївська 4-а.
Викладач	Завідувач кафедри д.філос.н., професор Ханжи В.Б.
Контактна інформація	Довідки за телефоном: +380972698611 Е-mail: volodymyr.xanzhy@onmedu.edu.ua; vladkhan.od@ukr. Net Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber та Telegram (через створені групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - загальні закономірності існування й розвитку людини, її взаємовідносин із світом, а також комплекс філософських проблем біологічних, психофізіологічних, етико- соціальних, культурно-історичних особливостей її буття.

Мета дисципліни: формування антропологічної культури здобувача вищої освіти, актуалізація професійної та громадянської свідомості майбутньої лікарської еліти, а також формування здатностей діяти на основі загальнолюдських трансепохальних етичних міркувань і цінностей, соціально відповідально та свідомо, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність світу.

Завдання дисципліни:

1. Інтерпретувати основні проблеми філософської антропології: проблему походження людини, психофізичну проблему, проблему виникнення людини на Землі та її відносин зі світом.
2. Розумітися на питаннях буття людини як єдності духа і тіла, природи, сутності та призначення людини.
3. Піддавати тлумаченню темпоральні особливості людського буття та становлення.
4. Діяти відповідно до принципів гуманності, враховуючи національні та релігійні особливості людей.
5. Використовувати аксіологічні знання в гострих ситуаціях, коли йде мова про сенс життя і життєві цінності.
6. Вміти реалізовувати у практичній діяльності фундаментальні етичні знання щодо

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

діалектики добра і зла, життя та смерті.

7. Артикулювати етико-правові аспекти початку та закінчення життя людини в філософському та медичному вимірах.

Очікувані результати:

За результатами вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

Знати:

- особливості антропологічної проблематики, структуру та функції антропології;
- основні системи категорій та принципів, що стосуються розвитку та функціонування людини, сутності та структури її буття;
- фундаментальні детермінанти становлення людської історії та розвитку суспільства (зокрема онтологічні, гносеологічні, антропологічні та етико- аксіологічні підстави).

Розуміти:

- співвідношення антропології з природничо-науковим та соціально-гуманітарним знанням, мистецтвом та релігією;
- цілісний та процесуальний характер людської діяльності;
- ціннісне підґрунтя виникнення глобальних проблем людства.

Вміти:

- орієнтуватися в основних антропологічних течіях минулого і сучасності;
- виявляти та аналізувати антропологічні підстави різних систем знання;
- застосовувати антропологічні знання для розуміння культурних (національних, релігійних тощо) особливостей світоглядів різних людей.

Володіти навичками:

- аналізу сучасних антропологічних проблем та вчень;
- дефініції антропологічних понять;
- постійного збагачення філософсько - антропологічного тезаурусу;
- синтезування набутих знань у цілісне розуміння людини;

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі лекційних занять; семінарських занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Лекції: інтерактивні лекції, аналітичні обговорення, робота з нормативними актами.

Семінарські заняття: словесні (бесіда); наочні (мультимедійні презентації, схеми, таблиці).

Самостійна робота: передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять / самостійне опанування матеріалу за темами.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет та функції філософської антропології: походження людини і специфіка її буття.

Тема 2. Філософсько-антропологічні уявлення Стародавнього Світу. Людина і Космос.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Тема 3. Середньовічні та ренесансні філософсько-антропологічні вчення. Людина і Бог.

Тема 4. Антропологічні уявлення в Новий час. Становлення філософії суб'єкта.

Тема 5. Антропологічні орієнтири Новітнього часу.

Тема 6. Специфіка людського буття. Проблема свідомості: антропологічний аспект.

Тема 7. Проблема добра і зла. Теодицея, космодицея, антроподицея.

Тема 8. Життя та смерть як антропологічна проблема. Етико-правові аспекти початку та закінчення життя людини.

Тема 9. Проблема сенсу життя та сенсу історії. Культура та цивілізація.

Тема 10. Свобода волі: міф чи фундаментальна підстава людського буття?

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Борисова О. В. Соціальна антропологія : навчальний посібник / О.В. Борисова ; Луганський нац. аграрний ун-т. Київ : Кондор, 2016. — 223 с.
2. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як мета антропології. Навчальний посібник зі словником / Під редакцією доктора філософських наук, професора Н. Хамітова ; 4-е видання, перероблене та доповнене. - К : КНТ, 2016. 396 с.
3. Петрушенко В. Філософія (вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії) - Навчальний посібник / Віктор Петрушенко. 2-ге вид., випр. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 596 с.
4. Філософія основних сфер і напрямів людської життєдіяльності : навчальний словник-довідник / За наук. ред. д. філос. наук., проф. В. Л. Петрушенка. Львів : Новий Світ-2000, 2022. С. 322-330. Режим доступу:
<https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/12836>

Додаткова:

1. Мариняк Я. О. Етнокультурологія : навчальний посібник / Я. О. Мариняк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка. Тернопіль : Вектор, 2020. — 180 с.
2. Петрушенко В. Філософія і методологія науки - Навчальний посібник / Віктор Петрушенко ; вид. 2-ге, випр. і доп. Львів : Новий Світ - 2000, 2021. — 200 с.
3. Ханжи В. Б. Любов як найбільша заповідь Христа у вченні святиителя Луки Кримського / В. Б. Ханжи // Філософія релігії та медицини в постсекулярну добу : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті свт. Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького) (Київ, 25-26 листопада 2022 р.). К. : НМУ ім. О. О. Богомольця, 2022. С. 43-47. Режим доступу : <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/13008>
4. Ханжи В. Б. Не просто двигун кровообігу... Святитель Лука Кримський про ролі серця в життєдіяльності людини / В. Б. Ханжи // Філософія релігії та медицини в постсекулярну добу : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті свт. Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького) (Київ, 11-12 червня 2021 р.). К. : НМУ ім. О. О. Богомольця, ВР ІФ ім. Г. С. Сковороди НАНУ, 2021. С. 41-43. Режим доступу: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/13009>
5. Ханжи В. Б. Часовий вимір векторів свободи волі в філософії Новітнього часу / В. Б. Ханжи // Філософія в сучасному науковому та соціально - політичному дискурсах : Матеріали доповідей та виступів II всеукраїнської науково - практичної конференції з міжнародною участю (Вінниця, 18 листопада 2021 р.). Вінниця : Видавець ФОП Кушнір Ю. В., 2021. С. 166-169. Режим доступу : <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/12766>
6. Khanzhy V. B. The interpretation of Husserl's time-consciousness in the

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

reconstruction of the concept of anthropic time. Part one / V. B. Khanzhy, Lyashenko D. M. /
/Anthropological Measurements of Philosophical Research. 2023. №23. Рр. 117-132. Режим
доступу : <https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/13339>

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/758> – Репозиторій ОНМедУ (кафедра філософії, біоетики та іноземних мов).
2. <https://info.odmu.edu.ua/chair/philosophy/files> – Методичні матеріали кафедри філософії , біоетики та іноземних мов).
3. <https://plato.stanford.edu/index.html> – Stanford Encyclopedia of Philosophy.
4. <https://www.facebook.com/groups/310708616909797> – Відкрита філософська школа філософського факультету ОНУ імені І. І. Мечникова.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення;
- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять / самостійне опанування матеріалу за темами.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.